

[Serda Møller.]

at skaffe de nødvendige midler til folkeskolereformen, og vi har så sent som i dag hørt og læst, at finansministeren af økonomiske grunde har måttet bremse et af undervisningsministeriens initiativer, nemlig den frie adgang til gymnasiet. Hvordan man så kan bremse noget, der endnu ikke har været behandlet hverken i folketinget eller i undervisningsudvalget, kan man nok undre sig over, men vi er da bestemt ikke i den konservative folketingsgruppe kede af, at der sker denne udsættelse af den frie adgang til gymnasiet; vi ønsker nemlig slet ikke den frie adgang.

Jeg vil også skynde mig at benytte lejligheden til på mit partis vegne på det kraftigste at advare imod at slå gymnasiet i stykker ved at gøre det til en almen ungdomsskole stik imod dets oprindelige målsætning: at være en forberedelse til en længerevarende videregående uddannelse. Der må stadig efter vor mening være en uddannelse, der stiller specielle krav til de unge, der målbevidst styrer mod en højere uddannelse. Skal man lede en større del af de unge væk fra gymnasiet og dermed de videregående uddannelser, som dette forslag jo også sigter på, er der kun én måde at gøre det på, nemlig at styrke og udbygge de korte erhvervsuddannelser og mellemuddannelserne og gøre dem til virkelige alternativer, og det kan udmærket lade sig gøre uden at ensrette alle uddannelser.

Med hensyn til selve uddannelsessystemet kan det konservative folkeparti være enig i, at der skal være så stor smidighed som muligt. Det er nødvendigt af hensyn til den hastige udvikling, der er i samfundet, og derfor må systemet også bygges sådan op, at der er smidige overgangsmuligheder ikke alene inden for hver sin uddannelsesretning, men også imellem de forskellige uddannelsesretninger. Men smidighed behøver ikke nødvendigvis at føre til integration og heller ikke til at gøre enhver uddannelse anvendelig til alting. Det kan nemlig også betyde, at enhver uddannelse bliver til ingenting.

Vi er altså ikke tilhængere af integration, men ser hellere, at man samles om at hjælpe alle til en uddannelse, der svarer til deres evner og anlæg, og en uddannelse, der giver kompetence. Det kan gøres uden at slå no-

get i stykker for godt arbejdende uddannelsesinstitutioner.

For os er valgfrihed på de flest mulige områder noget helt og aldeles afgørende, og valgfrihed opnås ikke gennem ensretning. Derimod bør der skabes samarbejde mellem de forskellige selvstændige skoleformer, der har en identitet, som gør, at både erhvervsliv og elever ved, hvad skolen og dens uddannelse står for.

Det konservative folkeparti går altså ind for, at det 10.-12. uddannelsesår må udformes langt mere specialiseret end ministerens forslag af hensyn til den kompetence, uddannelserne skal give. Det betyder ikke, at der ikke kan indgå mere praktisk arbejde i de enkelte uddannelser, men det betyder til gengæld, at teoretiske fag må prioriteres højt i de uddannelser, der skal føre frem til de længerevarende uddannelser.

At uddannelsessystemet må udformes sådan, at det tilgodeser samfundets og erhvervslivets behov for uddannet arbejdskraft, har vi tidligere understreget fra denne talerstol. Derfor vil jeg også gerne spørge ministeren, om ordlyden i punkt 7 skal opfattes således, at der ikke kun er tale om indflydelse på fagkreds, undervisningsplaner og timeplaner, men at der også er tale om indflydelse på selve målsætningen. Ellers behøver den indflydelse jo ikke at være meget bevendt.

Valgfrihed for eleverne, erhvervskompetence, samarbejde mellem de forskellige selvstændige skoleformer, mere specialisering end af ministeren foreslået er for det konservative folkeparti noget helt afgørende, hvis det 10.-12. uddannelsesår skal virke tiltrækkende på de unge.

Vi vil stadig sætte individet i centrum, og man må ikke glemme, at hvis ikke systemet kommer til at fungere, er det eleverne, der bliver taberne, og derfor vil vi advare imod, at man i den hellige ensretnings navn vil lade alt for mange af vore børn og unge fungere som forsøgsobjekter, fordi man fra et vist hold under etiketten „fremskridt“ har så travlt med at lave om.

Kristine Heltberg (SF):

Lad mig sige det straks: selve den intention, der ligger bag forslaget, selve den idé, at der nu skal fokuseres på de 16-19-åriges